

Lleihau Llygredd Aer Traffig Ffyrdd yng Nghymru

Llygredd aer tu allan yw'r prif fygythiad
amgylcheddol i iechyd

Mae ardaloedd o Gymru
yn wynebu ansawdd
aer gwael yn rheolaidd

Mae **dau draean**
o lygredd aer trefol yn deillio o
allyriadau traffig ffyrdd

Mae allyriadau traffig ffyrdd yn cynnwys llygryddion
fel **deunydd gronynnol** (PM)
a **nitrogen deuocsid** (NO₂)¹

Effaith a chost llygredd aer yng Nghymru

Effaith ar iechyd

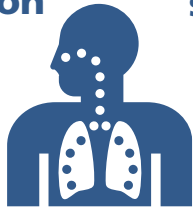
Mae cysylltiad rhwng llygredd aer
a chyflyrau fel

clefyd y galon

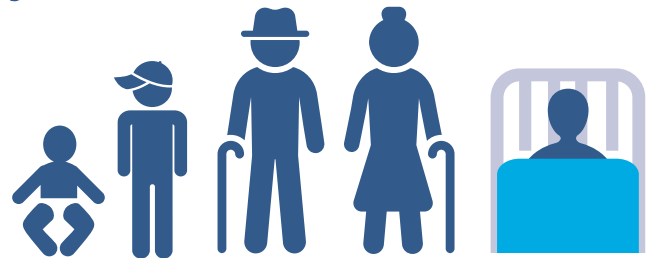

strôc

clefyd yr ysgyfaint
a chancr yr ysgyfaint

Mae rhai pobl yn wynebu **risk mwy**
nag eraill e.e. **plant, pobl hŷn**, pobl
sydd â **phroblemau iechyd**
yn barod

Cost i'r gymdeithas

Cost llygredd aer i'r gymdeithas
yw tua

£1 bn
y flwyddyn yng Nghymru

Ar gyfartaledd, caiff
disgwyliad oes ei leihau
o **7-8 mis**

¹ Mae NO₂ yn nwy llidiog a gynhyrchir drwy brosesau hyllogi, mae PM yn cyfeirio at ronynnau bychain o wahanol sylweddau cemegol llai na 2.5µm (PM_{2.5}) neu 10µm (PM₁₀) mewn diamedr y gellir eu hanadlu'n ddwfn i'r ysgyfaint

Yr Atebion

Lleihau Llygredd Aer Traffig Ffyrdd yng Nghymru

**Gall pawb chwarae rhan yn lleihau llygredd aer
Gall nifer o gamau cydlynol ar lefel leol, rhanbarthol a
chenedlaethol wneud gwahaniaeth mawr gyda'i gilydd**

Cynllunio ein cymunedau

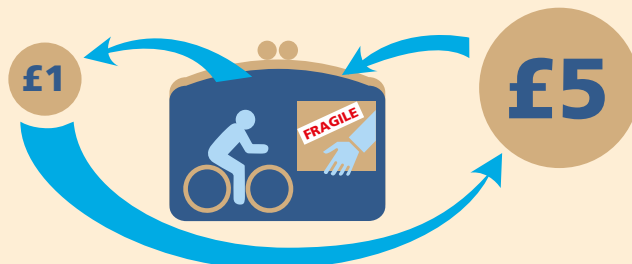
Ystyried problemau llygredd aer ac atebion wrth
wneud penderfyniadau cynllunio

Teithio Llesol a Thrafnidiaeth Gynaliadwy

Ar gyfer taith fer e.e. trip i siopa neu fynd i'r ysgol,
mae **cerdded** neu **feicio** yn dychwelyd
£8 am bob **£1** a fuddsoddir. Ar gyfer teithiau
hirach, defnyddiwch **drafnidiaeth gyhoeddus**,
yn ogystal â cherdded a beicio.

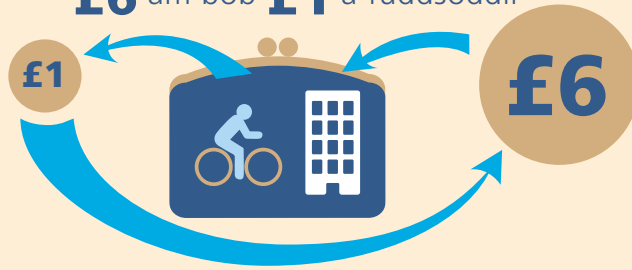
Mae hybu **trafnidiaeth heb allyriadau**
ar gyfer **milltir olaf cyflenwadau**
busnes yn dychwelyd
£5 am bob **£1** a fuddsoddir.

Mae cysylltu lle mae pobl yn byw a lle
maent yn gweithio gydag isadeiledd
cerdded a beicio yn dychwelyd
£10 am bob **£1** a fuddsoddir.

Mae cynlluniau teithio allyriadau
isel gan gorfforaethau fel cynlluniau
beicio i'r gwaith, yn dychwelyd
£6 am bob **£1** a fuddsoddir

Lleihau allyriadau cerbydau

Gall **clwybiau ceir** helpu i leihau
nifer y cerbydau ar y ffyrdd
ac annog pobl i ddefnyddio
trafnidiaeth gyhoeddus a llesol,
gan ddechwelyd

Gall **parthau allyriadau isel**
mewn ardaloedd poblog ddechwelyd

£27 am bob
£1 a fuddsoddir

Byddai lleihau terfyn
**cyflymder trefol o
30mya i 20mya**
yn lleihau allyriadau
PM, anafiadau a
marwolaethau
oherwydd
damweiniau, yn
ogystal â gwella
cydlyniant cymunedol

Sylwer: Mae'r ffeithlun hwn yn rhan o'r adroddiad 'Gwneud Gwahaniaeth: Buddsoddi mewn Iechyd a Llesiant Cynaliadwy i Bobl Cymru'. Mae dulliau a ffynhonnellau'r wybodaeth ar gael yn y ddogfen 'Tystiolaeth Ategol' ar wefan Iechyd Cyhoeddus Cymru. Lle bo'n bosibl, defnyddiwyd y ffigurau diweddaraf ar gyfer Cymru. Lle nad oedd yn bosibl, amcangyfrifwyd y ffigurau ar gyfer Cymru o'r data DU/Lloegr/arall diweddaraf fesul pen o'r boblogaeth.